

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/45/2020
Identifikačné číslo spisu: 2518010060
Dátum vydania rozhodnutia: 23.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2518010060.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného U.. O. P. pre prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. septembra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., s. r. o., proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 15. októbra 2019, č. k. 6To/25/2019-745, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného U.. O. P.
sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Piešťany (ďalej „okresný súd“) rozsudkom z 26. novembra 2018, sp. zn. 16T/18/2018, uznal obvineného U.. O. P. za vinného z prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona („Tr. zák.“) na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že v období od mesiaca júl 2013 až máj 2016 vrátane nezaplatil ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca činnosť pod menom U.. O. P. Realitná kancelária s miestom podnikania A. G. XX/XX, Piešťany, IČO: XXXXXXXXX, splatné odvody na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a rezervný fond, ktoré mu boli predpísané rozhodnutiami Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave, pobočky Trnava číslo XXX-XXXX-XXXXXX-GCXX/XX zo dňa 31.01.2014 za obdobie 07/2013 - 12/2013 vo výške 781,62 eur, číslo XXX-XXXX-XXXXXX-GCXX/XX zo dňa 07.08.2014 za obdobie 01/2014 - 06/2014 vo výške 800,52 eur, číslo XXX-XXXX-XXXXXX-GCXX/XX zo dňa 19.02.2015 za obdobie 07/2014 - 12/2014 vo výške 800,52 eur, číslo XXX-XXXX-XXXXXX- GCXX/XX zo dňa 05.08.2015 za obdobie 01/2015 - 06/2015 vo výške 819,42 eur a číslo XXX-XXXX-XXXXXX-GCXX/XX zo dňa 12.07.2016 za obdobie 07/2015 - 06/2016 vo výške 1.672,62 eur, hoci mal finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu, čím mu vznikol voči Sociálnej poisťovni so sídlom v Bratislave, pobočka Trnava, V. Clementisa 24/A, Trnava, za uvedené obdobie dlh vo výške 4.613,60 eur.

Za to okresný súd obvinenému podľa § 278 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák. a § 38 ods.

3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere päť mesiacov, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmenečne odložený na skúšobnú dobu tridsať mesiacov a podľa 50 ods. 2 a § 51 ods. 4 písm. d) Tr. zák. bola obvinenému uložená povinnosť spočívajúce v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe Sociálnej poisťovni, pobočke Trnava, dlh vo výške 4.613,60 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave (ďalej „krajský súd“) uznesením z 15. októbra 2019, č. k. 6To/25/2019-745, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku („Tr. por.“).

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie obvinený U. O. P. vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu Advokátskej kancelárie Mandzák a spol., s. r. o., podaním z 2. februára 2020 (doručeným 5. februára 2020, č. l. 762 - 772), pričom navrhol, aby dovolací súd rozsudkom rozhodol, že dotknutým uznesením krajského súdu z 15. októbra 2019, č. k. 6To/25/2019-745, a v konaní, ktoré mu predchádzalo z dôvodov § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Tr. por. bol porušený zákon v neprospech obvineného v ustanovení § 278 ods. 1 Tr. zák., zrušil uvedené uznesenie krajského súdu a vyššie uvedený rozsudok okresného súdu z 26. novembra 2018, sp. zn. 16T/18/2018, ako aj obsahovo nadväzujúce rozhodnutia a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. V podanom dovolaní boli uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. bol podľa dovolateľa splnený z týchto dôvodov:

- zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 24. septembra 2018 vyplýva, že za poškodenú Sociálnu poisťovňu bola prítomná A. Y. G., táto osoba si pritom za poškodenú Sociálnu poisťovňu uplatnila nárok na náhradu škody, čo vyplýva zo zápisnice z uvedeného hlavného pojednávania; táto osoba bola následne odoslaná z pojednávacej miestnosti a nasledovne bola vypočutá v procesnej pozícii svedka a pred svojou svedeckou výpoveďou na hlavnom pojednávaní založila poverenie na zastupovanie; s uvedenou svedkyňou ako splnomocnencom poškodeného konal samosudca i na nasledovnom hlavnom pojednávaní konanom 26. novembra 2018, keď samosudca v rámci prezentácie prítomných poznamenal, že za poškodenú Sociálnu poisťovňu, pobočka Trnava, je neprítomná A. Y. G.; z uvedeného je zrejmé, že svedkyňa A. Y. G. v príkrom rozpore s ustanovením § 53 ods. 2 Tr. por. vystupovala v „dvojedinom“ postavení, a to jednak ako svedok a jednak ako splnomocnenec poškodeného a z uvedeného dôvodu preto nebolo možné vychádzať z jej výsluchu; svedkyňa A. Y. G. nebola prokurátorom ani navrhovaná ako svedkyňa v podanej obžalobe (prokurátor navrhoval vypočúť na hlavnom pojednávaní ako svedkyňu O. U. D., ktorá však vypočúvaná nebola) a nie je preto zrejmé, na základe akej skutočnosti bola svedkyňa bez návrhu procesnej strany vypočúvaná a takýmto postupom došlo i k porušeniu ustanovenia § 240 ods. 5 Tr. por., keďže obvinenému nebolo oznámené, že na hlavnom pojednávaní sa uskutoční výsluch svedkyne A. Y. G. (čím sa namieta i porušenie práva na obhajobu z dôvodu nezachovania lehoty na prípravu hlavného pojednávania); podľa dovolateľa neobstoja úvahy odvolacieho súdu, že v prípade tejto svedkyne sa nejednalo o splnomocnenú zástupkyňu, ale o poverenú osobu, pretože Trestný poriadok neupravuje inštitút poverenej osoby a s ohľadom na ustanovenie § 62 ods. 1 prvá veta Tr. por. bolo potrebné posúdiť poverenie pre túto svedkyňu podľa obsahu, a nie podľa ich formálneho označenia, t. j. ako splnomocnenie poškodeného, a nie ako poverenie poškodeného,
- prokurátor v podanej obžalobe navrhoval „vykonať listinné dôkazy ich prečítaním: znalecký posudok číslo 6/2017, správy a odpis z registra trestov na obvineného, oboznámiť ostatný spisový materiál“ a zo zápisnice z hlavného pojednávania z 26. novembra 2018 vyplýva, že podľa § 269 Tr. por. sa čítajú listinné dôkazy zo spisového materiálu; takto vykonané dôkazy sú nezákonné nielen preto, lebo nie je zrejmé, či sa uvedené listiny čítali v celosti alebo v časti (§ 269 Tr. por.), ako i preto, že nie je zrejmé, kto konkrétne tieto listiny oboznamoval, t. j. či samosudca alebo prokurátor, ale hlavne preto, lebo takto vykonané dôkazy nezodpovedali dôkazným návrhom prokurátora podľa obžaloby; dôkazný návrh prokurátora v obžalobe bol v príkrom rozpore s Trestným poriadkom, keďže okrem prečítania odpisu registra trestov, navrhoval prečítať i nekonkretizované správy a ostatný spisový materiál, prokurátor ani na hlavnom pojednávaní nekonkretizoval, ktoré konkrétne listiny navrhuje vykonať na hlavnom pojednávaní, pričom samosudca tak konal v rozpore s princípmi kontradiktórneho procesu a prevzal tak dôkaznú iniciatívu za prokurátora,

- v prípade vykonania znaleckého dokazovania výsluchom znalkyne Ing. Evy Adámikovej na hlavnom pojednávaní konanom 24. septembra 2018 prokurátor v podanej obžalobe navrhol vykonať znalecký posudok ako listinný dôkaz prečítaním a je nepochybné, že tento dôkazný návrh prokurátora nezodpovedal dôkaznému návrhu podľa § 268 Tr. por., čo dovolateľ považuje za vadu v dokazovaní a v tomto smere namieta aj porušenie § 240 ods. 5 Tr. por. a ďalej prokurátor v podanej obžalobe nenavrhol doplnenie znaleckého úkonu č. 7/17, ktorý bol však vykonaný na hlavnom pojednávaní; dovolateľ k tomuto dovolaciemu dôvodu poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1Tdo V 3/2018 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/32/2018 a 4To/52/2019.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. bol podľa dovolateľa splnený z dôvodu, že v skutkovej vete rozsudku okresného súdu bolo úmyselné zavinenie nejasne formulované slovami „hoci mal finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu“ a nie je z nej zrejmé, v akej výške mal mať obvinený prostriedky na čiastočnú úhradu v čase splatnosti sociálneho poistenia a podľa dovolateľa by formulácii vyhovovalo aj to, keby mal obvinený k dispozícii 1 euro a práve veľkosť finančných prostriedkov v čase platnosti poistného je hodnota, ktorá determinuje trestnú zodpovednosť v prípade stíhaného prečinu a v takomto prípade by nebol splnený znak väčšej škody. Podľa dovolateľa ďalšou vadou skutkovej vety je, že v nej absentuje údaj o časovom momente, v ktorom mal obvinený finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu a správne by mal byť vyjadrený, že to bolo v čase splatnosti sociálneho poistenia. Podľa dovolateľa teda skutková veta neumožňuje podradiť skutok pod stíhaný trestný čin a pochybil okresný súd a krajský súd, keď napriek výslovnej absencii subjektívnej stránky stíhaného prečinu ustálil danú právnu kvalifikáciu. Dovolateľ k tomuto dovolaciemu dôvodu poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 39/2010, a rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 2 Tdo 46/2007, 3 Tdo 39/2009, 6 Tdo 24/2019 a 6 Tdo 18/2019.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Piešťany písomným podaním z 15. mája 2020, doručeným 18. mája 2020 (č. l. 796 - 797), ktorým navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože žiadny z dovolacích dôvodov nebol naplnený, s námietkami v dovolaní sa nestotožňuje a dotknutý rozsudok okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu považuje za zákonné, pričom bolo poukázané, že

- v procesnom postavení, v akom bola vypočutá A. Y. G., nie sú žiadne rozpory, táto na záver výsluchu uviedla, že nebude uplatňovať procesné práva, ako poškodená a obhajoba nemala v tomto ohľade námietky na hlavnom pojednávaní a ani k tomu, že za poškodenú Sociálnu poisťovňu bola v prípravnom konaní vypočutá iná osoba,

- obhajoba nemala žiadne výhrady k rozsahu a spôsobu oboznámenia listinných dôkazov na hlavnom pojednávaní, osobný výsluch znalca na hlavnom pojednávaní bol vykonaný zákonným spôsobom a kontradiktórne, a ak podľa § 2 ods. 11 Tr. por. môže súd vykonať dôkaz, ktorý strany nenavrholi, môže rozhodnúť aj o spôsobe vykonania tohto dôkazu a tento nebol na hlavnom pojednávaní namietaný,

- v prípade námietky o absencii vyjadrenia subjektívnej stránky v skutkovej vete táto nezodpovedá označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. s poukázaním, že subjektívna stránka bola predmetom dokazovania, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 29. júna 2020.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť

bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo <., namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytykanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených dôvodov (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytykaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť. Dovolací súd ku konkrétnym obvineným uplatneným dôvodom dovolania uvádza nasledujúce skutočnosti.

V prípade obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, že rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dovolací súd k tomu v prvom rade uvádza, že porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri

vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal relevantný negatívny dopad na práva obvineného, v opačnom prípade tento dovolací dôvod nemôže byť splnený.

Čo sa týka namietania účasti a výsluchu A. Y. G., poverenej zástupkyne poškodenej Sociálnej poisťovne na hlavnom pojednávaní, tak dovolací súd uvádza, že táto nebola splnomocnenkyňou poškodeného, a preto nemohlo dôjsť k porušeniu ustanovenia § 53 ods. 2 Tr. por., ktorý sa týka práve splnomocnenca poškodeného.

Zastúpenie na základe plnomocenstva a poverenie zamestnanca sú dva odlišné právne inštitúty a nie je možné ich zamieňať a v tomto ohľade nie je určujúce, že inštitút „poverenia zamestnanca“ nie je v Trestnom poriadku upravený (inštitúty iných právnych odvetví nemusia byť v Trestnom poriadku upravené vôbec, iné sú zase len spomenuté, resp. upravené iba rámcovo). Je zrejmé, že právnickú osobu, ako takú nie je možné vypočítať ako svedka (právnická osoba je umelý konštrukt vytvorený právnym poriadkom) a keby sa neumožnilo, aby v jej mene v právnych úkonoch vrátane trestného konania vystupoval zamestnanec na základe poverenia, nútilo by to právnickú osobu, ktorá je poškodeným v trestnom konaní, zvoliť si fyzickú osobu za splnomocnenca (v prípade nemožnosti účasti štatutárneho orgánu), čo je výklad nedôvodný a je v príkrom rozpore aj so samotným ustanovením § 53 ods. 1 Tr. por., ktorý upravuje fakultatívnu možnosť poškodeného dať sa zastupovať splnomocnencom.

To, že na základe poverenia bola vypočítaná v prípravnom konaní za poškodeného iná zamestnankyňa ako na hlavnom pojednávaní, hoci v návrhu na vykonanie dôkazov bola v obžalobe uvedená osoba vypočítaná v prípravnom konaní, nie je pochybením. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že ide o zamestnanca toho istého poškodeného, ktorý bol vypočítaný za dotknutú právnickú osobu na základe poverenia a nie je určujúce, že išlo o rozdielne osoby v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní. Aj v obsahu dotknutého poverenia (č. l. 613) sa výslovne uvádza, že ide o poverenie Sociálnej poisťovne pre jej zamestnankyňu A. Y. G. a v tomto je forma aj obsah poverenia v zhode (nie ako nesprávne uvádza dovolateľ s účelovým poukázaním na § 62 ods. 1 Tr. por., hoci nie je medzi označením poverenia a jeho obsahom rozpor). V tomto ohľade neobstojí ani poukazovanie na porušenie ustanovenia § 240 ods. 5 Tr. por. ohľadom nezachovania lehoty na prípravu, keďže išlo o výsluch toho istého poškodeného, ktorý iba poveril iného zamestnanca, aby vypovedal na hlavnom pojednávaní, a teda tým nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva na obhajobu a už vôbec nie zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako sa to podľa všetkého snažil uviesť dovolateľ (výslovne uviedol, že „namieta porušenie práva na obhajobu“). Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nevyplýva, že by obvinený namietal vypočítanie A. Y. G., pričom táto bola počas výsluchu obvineného zaslaná mimo pojednávaciu miestnosť a po svojom výsluchu sa vyjadřila, že procesné práva poškodeného realizovať nebude.

K spôsobu vykonania listinných dôkazov na hlavnom pojednávaní dovolací súd uvádza, že v súdnom konaní by v zásade malo byť vykonané dokazovanie jednotlivými dôkaznými prostriedkami na základe návrhu procesných strán, čo vyplýva z charakteru kontradiktórneho súdneho konania ako je upravené v Trestnom poriadku, čo má svoj právny podklad v úprave základných zásad trestného konania, konkrétne v § 2 ods. 18 Tr. por. a v následnej právnej úprave dokazovania na hlavnom pojednávaní (§ 258 a nasl. Tr. por.). V zásade by teda prokurátor mal v obžalobe uviesť jednotlivé dôkazné prostriedky, ktoré navrhuje v súdnom konaní vykonať a uvedené sa vzťahuje nielen na výsluchy obvinených, svedkov a znalcov, ale aj na iné dôkazné prostriedky (vecné dôkazy, zvukové, obrazové a obrazovo-zvukové záznamy a aj listinné dôkazy). Kontradiktórnosť však nie je absolútna a Trestný poriadok už v základných zásadách výslovne upravuje v § 2 ods. 11 Tr. por., že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré procesné strany nenavrhlí.

Z pohľadu pojednávanej veci dovolací súd uvádza, že len tá samotná skutočnosť, že prokurátor uvedeným spôsobom nepostupoval a v obžalobe vo vzťahu k listinným dôkazom (až na výnimku) navrhol v podstate len všeobecne oboznámiť spisový materiál, nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., keďže týmto postupom nedošlo k vykonaniu dôkazov nezákonným spôsobom. Možnosti súdu vykonať aj dôkaz, ktorý strany nenavrhlí (§ 2 ods. 11 Tr. por.), zodpovedá aj možnosť

vykonať súdom dôkazy, ktoré boli navrhnuté procesnou stranou len všeobecne poukázaním na obsah spisu. Prokurátor v prejednávanej veci navrhol v obžalobe vykonať určité listinné dôkazy a ďalšie nešpecifikované tým, že zároveň navrhol oboznámiť aj ostatný spisový materiál. Pokiaľ boli teda prečítané listinné dôkazy na hlavnom pojednávaní vrátane tých, ktoré neboli výslovne špecifikované v obžalobe, nejde o pochybenie, ktoré by bolo možné zahrnúť pod uplatnený dovolací dôvod alebo iný dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Namietaný dovolací dôvod nie je naplnený ani tým, že zo zápisnice výslovne nevyplýva, či boli čítané listinné dôkazy celé alebo ich časť a kto konkrétne ich čítal (bez ďalšieho len táto samotná skutočnosť nemôže napĺňať dôvod, že by dôkazy neboli vykonané zákonným spôsobom) a navyše v tomto smere už krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že uvedené skutočnosti sú zistiteľné zo zvukového záznamu hlavného pojednávania.

Pokiaľ dovolateľ poukazuje, že prokurátor navrhol v obžalobe vykonať znalecký posudok ako listinný dôkaz, tak uvedené bolo nesprávnym návrhom, ktorý bol na posúdení súdu, keďže podľa § 2 ods. 18 Tr. por. v súdnom konaní dokazovanie riadi súd, ktorý pritom musí dbať aj na zákonnosť vykonaného dokazovania a ktorý, teda musí zabezpečiť, aby boli dôkazné prostriedky vykonané v súlade so zákonom.

Pokiaľ súd vykonal znalecký posudok tým, že dotknutú znalkyňu predvolal na hlavné pojednávanie, ide len o spôsob vykonania dôkazného prostriedku (oproti návrhu na jeho prečítanie) a opätovne v tomto ohľade treba poukázať na právo súdu vykonať dôkazy nenavrhnuté stranou (§ 2 ods. 11 Tr. por.), ktoré samozrejme zahŕňa aj formu vykonania dôkazného prostriedku (napriek návrhu procesnej strany iba prečítať znalecký posudok alebo svedeckú výpoveď, môže súd nariadiť osobné vypočutie znalca alebo svedka). V tomto ohľade je teda aj irelevantné namietanie porušenia § 240 ods. 5 Tr. por. (ide len o spôsob vykonania navrhnutého dôkazného prostriedku a pokiaľ procesná strana navrhne vykonanie určitého dôkazného prostriedku, procesné strany musia počítať s tým, že forma jeho vykonania je na posúdení súdu). A uvedené sa rovnako vzťahuje na to, že prokurátor v obžalobe výslovne neuvádzal vykonať aj doplnok k pôvodnému znaleckému posudku č. 6/2017, k čomu dovolací súd uvádza, že doplnenie znaleckého posudku sa vykonáva v prípade, že vzniknú pochybnosti o jeho správnosti alebo ak je nejasný alebo neúplný (§ 146 Tr. por.), a teda doplnok a pôvodný znalecký posudok treba považovať z hľadiska ich vykonania, resp. výsluchu dotknutého znalca za jeden celok. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nevyplýva, že by obvinený predmetné skutočnosti pri výsluchu znalkyne namietal.

V prípade uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa zákonnej dikcie tohto ustanovenia správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť (revízia skutkových zistení je možná len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Tento dovolací dôvod bol podľa dovolateľa splnený tým, že v skutkovej vete rozsudku okresného súdu bolo úmyselné zavinenie nejasne formulované slovami „hoci mal finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu“ a nie je zrejmé, v akej výške a v akom časovom momente mal obvinený prostriedky na čiastočnú úhradu poistného v čase jeho splatnosti.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal, že skutok je nesprávne právne posúdený, resp. že skutková veta meritórneho rozhodnutia nezodpovedá jej právnomu posúdeniu. Dovolací súd k tomu uvádza, že obvinený bol uznaný za vinného z prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Tr. zák. s tým, že obvinený vo väčšom rozsahu nezaplatil poistné na sociálne poistenie. Dovolací súd je toho názoru, že tomuto právnomu posúdeniu (právnej kvalifikácii) zodpovedá aj vymedzenie skutku (skutková veta) rozsudku okresného súdu a je možné bezrozporne konštatovať naplnenie zákonných znakov dotknutého trestného činu a formu jeho spáchania, t. j. v skutkovej vete sú vyjadrené väčší rozsah (4.613,60 eur - týmto sa rozumie podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. suma dosahujúca najmenej desaťnásobok sumy 266 eur, t. j. 2.660 eur), nezaplatenie poistného na sociálne poistenie (poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a rezervný fond solidarity podľa zákona č.

461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v dotknutom znení), ako aj úmyselná forma zavinenia vyjadrením, že k nezaplateniu poistného došlo, hoci mal obvinený finančné prostriedky aspoň na jeho čiastočnú úhradu a zo skutkovej vety vyplýva aj miesto, čas a spôsob spáchania skutku (§ 163 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ dovolateľ uvádza, že vyjadrením „hoci mal obvinený finančné prostriedky aspoň na ich čiastočnú úhradu“ znamená, že by postačovalo, že by mal aj symbolickú čiastku jedného eura na úhradu poistenia, sa dovolací súd nestotožnil. Uvedené vyjadrenie iba znamená, že v prípade, keby mal obvinený finančné prostriedky iba na čiastočnú úhradu poistenia, tak by úmysel v konaní bol naplnený len vo vzťahu k neuhradeniu poistného v tejto čiastočnej výške. Tým však nie je dotknuté, že pre naplnenie skutkovej podstaty daného trestného činu muselo dôjsť k nezaplateniu poistného v celkovej výške zodpovedajúcej väčšiemu rozsahu a samozrejme k takému rozsahu sa musí vzťahovať aj úmyselné zavinenie. Tieto dve skutočnosti však nie je možné zamieňať.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že v skutkovej vete meritórneho rozhodnutia by malo byť výslovne vyjadrené, že obvinený disponoval finančnými prostriedkami na úhradu poistného v čase splatnosti sociálneho poistenia, tak s uvedeným sa dovolací súd nestotožňuje a mu vedené nevyplýva zo znenia skutkovej podstaty dotknutého trestného činu. Dovolací súd uvádza, že posúdenie splatnosti poistného a možnosti jeho zaplatenia je otázkou dokazovania, ktorá má skutkový charakter, pričom, ako už bolo uvedené vyššie, správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí podané dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.